

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa I.P.
przeciwko Skarbowi Państwa - Izbie Administracji Skarbowej we Wrocławiu
o przywrócenie do służby, ewentualnie ustalenie istnienia stosunku służb,
ewentualnie odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 17
listopada 2025 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego we
Wrocławiu
z dnia 24 października 2024 r., sygn. akt VIII Pa 75/24,

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- II. zasądza od pozwanego na rzecz powódki 240 zł (dwieście czterdzieści) z odsetkami z art. 98 § 1¹ k.p.c. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 marca 2024 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu przywrócił powódkę I.P. jako funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej do służby u strony pozwanej Skarbu Państwa - Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu na warunkach służby i uposażania, na których powódka pełniła służbę jako funkcjonariusz w okresie do dnia 31 maja 2017 r., z zastrzeżeniem, że orzeczenie to nie narusza warunków służby i uposażenia

powódki ukształtowanych przy ponownym nawiązaniu przez strony stosunku służby. Uwzględniając roszczenie powódki przywrócenia do służby, Sąd uznał, że brak jest przyczyn dla których przywrócenie takie byłoby niemożliwe bądź niecelowe. Samo pozostawanie przez powódkę aktualnie w stosunku służby nie prowadzi do konstatacji, iż niecelowe jest jej przywracanie do służby jako osoby, która już w tej służbie się znajduje. Powrót powódki do służby z dniem 1 lutego 2019 r. do Oddziału Celnego Towarowy Port Lotniczy nie stanowił bowiem przywrócenia do służby w rozumieniu art. 184 ustawy o KAS czy też w rozumieniu art. 56 k.p., to jest ze wszelkimi wynikającymi z tego konsekwencjami (związanymi z nieprzerwaną służbą i z przywróceniem do służby), a był jedynie zwykłym ponownym podjęciem służby.

Wyrokiem z dnia 24 października 2024 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił apelację pozwanego Skarbu Państwa - Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu. Sąd Okręgowy w całości podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że przekształcenie dotychczasowego stosunku służby w stosunek pracy nie zamyka dotychczasowemu funkcjonariuszowi Służby Celnej prawa dochodzenia swych wolności lub praw na drodze sądowej. W ocenie Sądu drugiej instancji Sąd Rejonowy słusznie przywrócił powódkę do Służby Celno-Skarbowej u strony pozwanej jako funkcjonariusza na warunkach pracy i płacy według stanu z dnia 31 maja 2017 r.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu przepisów prawa materialnego, to jest art. 184 ust. 1 w zw. z art. 150 ust. 8 i 8a ustawy z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: „uKAS”), art. 165 ust. 7 ustawy z 16 listopada 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: „pwKAS”), art. 165 ust. 7 pwKAS w zw. z art. 170 ust. 2 pwKAS w zw. z art. 171 ust. 1 pwKAS w zw. z art. 2, art. 7 oraz art. 60 Konstytucji RP.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które może być sprowadzone do następującego pytania: „Czy na podstawie zastosowanego w sprawie art. 184 ust. 1 uKAS dopuszczalne jest przywrócenie do służby, ze skutkiem wstecznym oraz za zamknięty okres czasu (za okres pozostawania w stosunku pracowniczym), funkcjonariusza służby celno-skarbowej, który przyjął propozycję zatrudnienia

(został „ucywilniony”) i wystąpił z roszczeniem o przywrócenie do służby na dotychczasowych warunkach, lecz przed wydaniem prawomocnego wyroku w sprawie ponownie wstąpił w stosunek służby odpowiadający dotychczasowym warunkom?”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

Analiza art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. prowadzi do wniosku, że zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie:

1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 Nr 3, poz. 39 i postanowienie z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571),

2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02 LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179),

3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i

4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr

577467, czy też z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Wniosek Prokuratury Generalnej nie spełnia dwóch ostatnich wymagań. Po pierwsze, lektura uzasadnień wyroków wydanych przez Sąd pierwszej i drugiej instancji nie pozwala na twierdzenie, że Sądy te przywróciły powódkę do pracy ze skutkiem wstecznym. Wręcz przeciwnie, racjonalne jest twierdzenie, że posłużenie się konstrukcją „przywrócenie do służby” zostało odwzorowane pracowniczym modelem przywrócenia do pracy, a ten nie zakłada wstecznego reaktywowania stosunku pracy. Spostrzeżenie to samoistnie wyjaśnia, że skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Staje się to zrozumiałe, jeśli uwzględni się, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wnoszonym w konkretnej, indywidualnej sprawie zakończonej wydaniem prawomocnego wyroku, wobec czego argumenty za potrzebą rozpoznania tak rozumianego środka zaskarżenia przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie mogą być oderwane od podstawy faktycznej i prawnej orzeczenia objętego skargą.

Niezależnie od przedstawionych argumentów, Sąd Najwyższy zmuszony jest przypomnieć, że wskazane przez skarżącego zagadnienie prawne było już przedmiotem rozpoznania w analogicznej sprawie. Sąd Najwyższy odniósł się do tego zagadnienia w wyroku z dnia 18 września 2025 r., III PSKP 24/25, nie publ. Przesądził, że przywrócenie do służby nie działa wstecz. W rezultacie, biorąc pod uwagę funkcje stawiane skardze kasacyjnej, a przede wszystkim zdominowanie jej roli interesem publicznym, przejawiające się w przypadku przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. w dążeniu do wyjaśnienia nowych albo kontrowersyjnych instytucji prawnych, zrozumiałe staje się, że Sąd Najwyższy nie powinien przyjmować do rozpoznania skargi kasacyjnej poddającej pod rozwałę zagadnienie prawne, w sytuacji, gdy zostało ono w orzecznictwie wyczerpująco i jednolicie wyjaśnione. W takim przypadku zagadnienie prawne nie charakteryzuje się „istotnością”, czyli nie jest doniosłe dla praktyki stosowania prawa, jak również nie wpływa na rozwój określonych instytucji prawnych.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

[A.P.]

[a.†]